

OSLOVUJEME SUBJEKTY V KRAJI S VÝZVOU: PŘIHLASTE SE K PROJEKTU PARTNERSTVÍ PRO VYSOČINU!

Realizace projektu Partnerství pro Vysočinu, o kterém vás na těchto stránkách pravidelně informujeme, nabírá na obrátkách. Kraj oslovuje poštou i prostřednictvím médií významné subjekty v kraji, mezi nimi i obce, a vyzývá je k přihlášení k účasti na projektu.

Jen pro připomenutí – cílem projektu Partnerství pro Vysočinu je připravit subjekty v kraji (obce, podnikatele, zemědělce, NNO, mikroregiony a další) na čerpání z evropských fondů v období let 2007–2013. Tato příprava spočívá v zásadě ve třech oblastech – ve vytvoření **regionálního operačního programu, ve školení a vzdělávání** zájemců v problematice evropských fondů a projektového řízení a v **podpoře tvorby konkrétních projektů**, na nichž se dohodnou místní partnerství.

Regionální operační program (ROP) je dokument, který stanovuje, na jaké akce je možno žádat o příspěvek z evropských fondů v oblasti regionálního rozvoje, a další pravidla používání takovýchto peněz. **Nyní poprvé máme možnost vytvořit si v rámci kraje takový ROP, jenž bude odpovídat našim potřebám.** Aby tyto potřeby nebyly zjišťovány pouze centrálně, oslovuje kraj ty, kteří díky své úzké vazbě na dané

území nejlépe vědí, do čeho je třeba investovat – starosty, manažery mikroregionů, ale i představitele komerčního, agrárního a neziskového sektoru – a vyzývá je ke spolupráci.

Kraj bude v následujících měsících iniciovat proces zakládání **místních partnerství**, tj. neformálních pracovních skupin na místní úrovni, jež několikrát v průběhu roku svolá ke kulatým stolům. V těchto pracovních skupinách vzniknou za odborného metodického vedení tzv. **místní operační plány**, tj. seznamy změn, jejichž prostřednictvím by se dané místo a subjekty v něm dále rozvíjely a pro jejichž realizaci je třeba získat finanční zdroje. Spojením místních operačních plánů vznikne **ROP** kraje Vysočina, na jehož základě bude kraj vyjednávat s Ministerstvem pro místní rozvoj a Evropskou komisí o podmínkách rozdělení nemalého balíku peněz, které do kraje přijdou po roce 2007.

Získávání peněz z evropských fondů zůstává nesnadnou záležitostí. Při žádání o podporu je třeba vypracovat projekt podložený odbornými ekonomickými analýzami a studiemi. Aby bylo co nejvíce aktivních subjektů v kraji schopno psát a úspěšně řídit projekty, připravil kraj v rámci tohoto projektu systémem **praktického vzdělávání**

v oblasti projektového řízení pro potenciální žadatele a další informační podporu v podobě seminářů o aktuálním dění a změnách na poli evropských fondů.

Součástí projektu je i finanční podpora pro zpracování dobrých nápadů, formulovaných při práci místních partnerství, do finálních podob projektů, které bude možno předložit okamžitě po zahájení čerpání v roce 2007.

Na webových stránkách projektu www.partnerstvi-vysocina.cz je aktuálně umístěna přihláška, jejíž vyplnění zajistí všem takto přihlášeným informace o těch aktivitách projektu, o než projeví zájem – ať již půjde o data schůzek vytváření místních partnerství v místě působení či o vzdělávací akce a semináře. Aktivní jednotlivci i organizace a instituce tak budou mít jistotu, že jim neunikne žádná důležitá informace ani příležitost ovlivňovat dění v dané lokalitě. Více informací o tomto projektu, o jeho dalších zajímavých aktivitách, se dozvíte na webových stránkách www.partnerstvi-vysocina.cz, kde naleznete i kontakty na realizátory projektu.

■ **Dita Tesařová**, odbor regionálního rozvoje
telefon: 564 602 538, e-mail: tesarova.d@kr-vysocina.cz

OBSAH (výběr)

- Informace o metodickém dnu odboru dopravy a silničního hospodářství **str. 2**
- Finanční kontrola v příspěvkových organizacích **str. 3**
- Prezentace projektů Energie z biomasy **str. 3**
- Veřejnosprávní kontroly podle zákona č. 320/2001 Sb. **str. 4**
- Vysočina v číslech – Lidé na Vysočině se dožívají vysokého věku **str. 5**
- Zlatá Jeřabina – cena kraje Vysočina za kulturní počin roku 2004 **str. 6**
- Novinky ve Sbírce zákonů **str. 7**
- Výsledky činnosti veřejných knihoven za rok 2004 v kraji Vysočina **str. 7**

Vychází rovněž
na www.kr-vysocina.cz.

Nový správní řád IV. část – procesní otázky vedení řízení

Vážené kolegyně a kolegové, dnešní pokračování seriálu článků, jejichž cílem je seznámit čtenáře s novou úpravou správního řízení, se zaměří na některé procesní instituty, které souvisejí s vlastním vedením řízení před správními orgány. Tyto instituty mají **obecnou**

platnost a využijí se ve **všech fázích** řízení, tedy nejen během řízení před správním orgánem I. stupně, ale i v rámci odvolacího, přezkumného či obnoveného řízení. Nová právní úprava i sem přinesla některé dílčí změny.

Podjatost – V zájmu objektivit správního řízení upravuje i nový

správní řád institut podjatosti. Podjatost je takový vztah kterékoliv úřední osoby (tento pojem stejně jako pojem *oprávněná úřední osoba a představený* byl čtenáři přiblížen v minulém článku) k účastníkům řízení, jejich zástupcům nebo k předmětu řízení, jenž může vyvolat

Zpravodaj měsíčník

vydává kraj Vysočina, Žižkova 57
587 33 Jihlava, IČ 70890749
reg. č.: MK ČR E 14053
redakce: Ivana Šmídová
telefon: 564 602 253
posta@kr-vysocina.cz
www.kr-vysocina.cz
korektura: Daniela Pilařová
(redigo@redigo.cz)
tisk a distribuce:
MORAVIAPRESS, a. s.
U póny 3061, 690 02 Břeclav

NEPRODEJNÉ

pochybnosti o objektivitě projednávání a rozhodování věci. Pro podjatost je z řízení vyloučena každá úřední osoba, o které lze důvodně předpokládat, že má takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti. Stejně jako v minulých právních úpravách patří nový správní řád důvod podjatosti již v samotné pochybnosti o nepodjatosti, ovšem oproti stávající úpravě váže tuto pochybnost na zájem na výsledku řízení, nikoliv na zájem na věci jako takové. Tato formulace byla zákonodárcem zvolena zcela záměrně, přičemž jejím smyslem je snaha čelit v současné době poměrně oblíbeným obstrukčním námitkám podjatosti ze strany účastníků řízení a jejich zástupců.

Účastník řízení je povinen oznámit námitku podjatosti určité úřední osoby, jakmile se o důvodu podjatosti dozví. K námitce, kterou uvede účastník později (např. až v odvolání), se již nebude přihlížet. O námitkách podjatosti úředních osob rozhoduje usnesením jejich představený. V případě, že úřední osoba představeného nemá (např. tajemník městského úřadu), bude o námitce podjatosti takové osoby rozhodovat nadřízený správní orgán (v uvedeném případě

tedy krajský úřad). Ustanovení o vyloučení úředních osob pro podjatost platí pro všechna stadia správního řízení. Stav, kdy budou z projednávání věci pro podjatost vyloučeny všechny úřední osoby, je důvodem pro delegování řízení na jiný věcně příslušný správní orgán, jehož správní obvod sousedí s jeho správním obvodem (§ 131 odst. 4).

Vedení řízení – Správní řád obsahuje v ustanoveních § 15–18 obecná pravidla vedení správního řízení.

Jednací jazyk – zatímco stávající právní úprava úpravu jednacího jazyka **neobsahuje**, nový správní řád již tuto otázku výslovně řeší a jako jednací jazyk zakotvuje češtinu. Průlom zavádí správní řád v tom, že s ohledem na historické vazby a blízkost obou jazyků umožňuje **účastníkům** řízení jednat a předkládat listiny i v **jazyce slovenském**. Zákon stanovuje rovněž pravidla pro realizaci práva účastníků na tlumočnicka. K tomu je třeba dodat, že úprava této problematiky není v novém správním řádu v současné podobě zcela v souladu s právními předpisy vyšší právní síly, protože je zde zakotvena povinnost účastníka řízení obstarat si tlumočnicka sám a na své náklady.

V souladu se zásadou součinnosti správního orgánu s účastníky řízení zákon dále stanovuje pravidla pro ustanovení tlumočnicka či prostředníka pro handicapované osoby. V případě neslyšících se využije znakové řeči či metody zřetelné artikulace, osobám hluchoslepým správní orgán ustanoví prostředníka, který ovládá speciální řeč pro hluchoslepé. Dalším místem, kde se nový správní řád věnuje tělesně postiženým, je § 38, jenž upravuje pravidla a podmínky nahlížení do spisu, konkrétně § 38 odst. 3 stanovuje správnímu orgánu povinnost přečíst obsah spisu nevidomým osobám, které současně mají nárok pořídit si zvukový záznam tohoto úkonu. Do spisu může rovněž nahlížet průvodce nevidomé osoby.

Spis a protokol – v § 15 je v obecné rovině zakotvena **zássada písemnosti** celého správního řízení. Z této zásady vyplývá rovněž povinnost správního orgánu **založit v každé věci spis**. Podrobnou úpravu záležitostí manipulace se spisy, jejich archivace, skartace apod. jsou předmětem úpravy zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu. Nově má správní orgán zakotvenou povinnost vést **soupis** všech

součástí spisu, jenž má minimalizovat riziko ztráty či nepovolené manipulace s jednotlivými písemnostmi, které spis tvoří. O úkonech, při nichž dochází ke styku správního orgánu s účastníky řízení nebo jinými dotčenými osobami, se vždy pořizuje **protokol**. Zákon stanovuje minimální povinné obsahové náležitosti protokolu, další obsah protokolu bude vždy záviset na konkrétním úkonu, o kterém se bude sepisovat.

V § 134 je dále obsažena podpůrná úprava pravidel **řízení před kolegiálním orgánem**, jež se využije pouze v případě, že zvláštní zákon nestanovuje vlastní pravidla pro jednání kolegiálního orgánu tak, jak je tomu např. v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění.

Další ucelenou částí, která souvisí s vedením řízení, je problematika **doručování**. Vzhledem k rozsahu této problematiky a četnosti změn, jež s sebou nová úprava tohoto institutu přináší, bude doručování věnován celý příští díl.

■ **Eva Šarapátková**, odbor sekretariátu ředitele a krajského živnostenského úřadu
telefon: 564 602 255, e-mail: sarapatkova.e@kr-vysocina.cz

Odbor dopravy a silničního hospodářství

Informace o metodickém dnu odboru dopravy a silničního hospodářství

Dne 14. dubna 2005 se uskutečnil na Krajském úřadu metodický den odboru dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu kraje Vysočina s pracovníky odborů dopravy obcí s rozšířenou působností v kraji Vysočina. Účelem bylo projednání problémů na úseku vážení vozidel na silnicích II. a III. třídy, sjednocení postupů při odstraňování reklamních zařízení u silnic II. a III. třídy, řešení přestupků řidičů za porušení nařízení Rady EHS 3821/85, informace o změně v prokazování finanční způ-

sobilosti dopravců. Dále byla podána informace ke stanicím měření emisí, objízdným trasám a dočasně přemístěným autobusovým zastávkám veřejné linkové dopravy, taxislužbě a koncepci bezpečnosti silničního provozu v kraji Vysočina. Jednání se zúčastnili Ing. Václav Kodet, radní pro dopravu kraje Vysočina, a JUDr. Simeona Zikmundová, ředitelka Krajského úřadu.

Informace k metodickému dni bude poskytovat odbor dopravy a silničního hospodářství:

oddělení dopravní obslužnosti

■ Zdeněk Navrkal
telefon: 564 602 287
e-mail: navrkal.z@kr-vysocina.cz

oddělení dopravy

■ Ludmila Sedláková
telefon: 564 602 291
e-mail: sedlakova.l@kr-vysocina.cz

oddělení silničního hospodářství

■ Miroslav Stejskal
telefon: 564 602 245
e-mail: stejskal.m@kr-vysocina.cz.

Finanční kontrola v příspěvkových organizacích

Na základě zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“), jsou příspěvkové organizace územních samosprávných celků orgánem veřejné správy, což mj. znamená, že musí mít zaveden vnitřní kontrolní systém ve smyslu tohoto zákona. Plnou odpovědnost za zavedení, udržování i pravidelné prověřování účinnosti vnitřního kontrolního systému má vždy ředitel příspěvkové organizace. Řídí se přitom ustanoveními čtvrté části zákona. Hlavními povinnostmi ředitele jsou:

- přesně vymezit pravomoci a odpovědnosti vedoucích a ostatních zaměstnanců při nakládání s veřejnými prostředky
- stanovit funkce příkazce operací (musí jim být vždy ředitel a mohou být i další vedoucí zaměstnanci), určit správce rozpočtu a hlavní účetní, přičemž tyto dvě funkce mohou být sloučeny, a může je tedy vykonávat jeden pracovník
- zapracovat postupy vnitřního kontrolního systému (tzv. řídicí kontroly) do vnitřního předpisu organizace
- zajistit průkazné vedení záznamů a dokumentace o všech operacích a kontrolách, zejména o předběžných kontrolách, které předcházejí rozhodnutí o použití veřejných prostředků.

Schvalovací postupy řídicí kontroly jsou podrobně upraveny vyhláškou č. 416/2004 Sb., kterou se zákon provádí.

Vnitřní kontrolní systém zahrnuje kromě tzv. řídicí kontroly také interní audit. Útvar interního auditu nemusí být v příspěvkových organizacích povinně zřizován, neboť zákon jej umožňuje nahradit v případech s malou pravděpodobností výskytu nepřiměřených rizik při hospodaření s veřejnými prostředky výkonem veřejnosprávní kontroly. O využití této možnosti rozhoduje ve své působnosti zřizovatel příspěvkových

organizací. Současně však zřizovatel musí zajistit provádění veřejnosprávních kontrol.

Pokud jde o systém finanční kontroly v příspěvkových organizacích zřizovaných krajem Vysočina, k jeho zavedení a udržování byla přijata pravidla, která schválila Rada kraje Vysočina svým usnesením v roce 2003. Na základě tohoto usnesení byli ředitelé příspěvkových organizací povinni v termínu do 30. 6. 2003 zavést ve svých organizacích vnitřní kontrolní systém v souladu se zákonem. Při veřejnosprávních kontrolách vykonávaných krajským úřadem v uplynulých dvou letech bylo ověřeno, že v příspěvkových organizacích zřízených krajem byl systém finanční kontroly víceméně zaveden. Proto rada kraje na svém zasedání dne 12. 4. 2005 rozhodla o zrušení pravidel s tím, že je podle zákona v kompetenci a odpovědnosti ředitelů příspěvkových organizací další udržování vnitřního kontrolního systému. Současně rada kraje rozhodla, že místo zrušených pravidel mohou příspěvkové organizace v případě potřeby používat Metodickou pomůcku Centrální harmonizační jednotky Ministerstva financí ČR č. CHJ-10 k zajištění fungování vnitřního kontrolního systému ve veřejné správě (řídicí kontrola v rámci finančního řízení) z května 2004. Součástí usnesení rady kraje ze dne 12. 4. 2005 bylo také schválení zřízení interního auditu ve všech nemocnicích zřízených krajem Vysočina a ve Zdravotnické záchranné službě kraje Vysočina. V ostatních příspěvkových organizacích kraje bude nadále interní audit nahrazen výkonem veřejnosprávní kontroly. Toto rozhodnutí rady kraje bude zapracováno do zřizovacích listin příspěvkových organizací.

■ **Michal Nachaj**, odbor kontroly

telefon: 564 602 810, e-mail: nachaj.m@kr-vysocina.cz

Odbor regionálního rozvoje

Prezentace projektů Energie z biomasy

Odbor regionálního rozvoje krajského úřadu kraje Vysočina uspořádal v pátek 8. dubna 2005 v prostorách Krajského úřadu kraje Vysočina kulatý stůl se zaměřením na problematiku alternativních zdrojů energie využitelné pro kraj Vysočina.

Kulatého stolu se zúčastnilo 15 zástupců jak z firem podnikajících ve výše uvedeném oboru, tak zástupci z řad Krajského úřadu kraje Vysočina. Seminář zahájila vedoucí oddělení regionálního rozvoje Martina Kršňáková.

Úvodní prezentace podala základní informace o současném stavu v energetickém průmyslu, vývojových trendech v oblasti energetiky a představení Energetické koncepce kraje Vysočina společně s možností čerpání finančních prostředků z národních i evropských zdrojů. Následovaly prezentace jednotlivých záměrů z řad biospaloven. Svůj projekt představil zástupce firmy Podzimek a synové včetně jeho možné lokalizace. Zástupce společnosti Kancel prezentoval projekt založený na spalování biomasy pomocí metody „fluidního spalování“. Toto zařízení je patentováno a v současné době se jedná o prototyp. Jako poslední prezentoval dva projekty z této oblasti zástupce Energetické agentury Vysočina. První z jím prezentovaných projektů je již v současné době realizován na Telčsku. Tento projekt obdržel podporu z Fondu

Vysočina a z programu CBC Phare. Jedná se o bioteplofikaci obcí. V současné době se instalují do veřejných budov první speciální kotle na principu biospalování. Instalace kotle byla v rámci projektu provedena zdarma a slouží jako názorná ukázka technologie tohoto způsobu vytápění bytových jednotek na principu spalování pelet a dřevních štěpek. Druhý projekt je zaměřen na využívání prasečí kejdy a je připraven k realizaci. Svým zaměřením je vhodný právě pro chovatele prasat.

Účastníci kulatého stolu projevili zájem o prezentované projekty a zároveň bylo vysloveno přání pokračovat v těchto projektech sloužících k ochraně životního prostředí a současně využívajících pro svůj chod surovin, které v současné době způsobují problémy při skládkování (např. prasečí kejda), případně surovin, jež se mohou stát alternativním zdrojem příjmu pro venkovské oblasti, a to pěstování rychle rostoucích dřevin. Aktuální je i řešení problematiky likvidace odpadových dřevin vznikajících při prořezávce lesů. Představené projekty jsou jedním z možných účinných řešení a zaslouží si krajskou podporu.

■ **Lucie Oháňková**, odbor regionálního rozvoje

telefon: 564 602 580, e-mail: ohankova.l@kr-vysocina.cz

Připomínáme, že zastupitelstvo kraje Vysočina na svém zasedání dne 29. 3. 2005 vyhlásilo grantové programy z Fondu Vysočiny na podporu projektů směřujících do oblasti rozvoje veřejných knihoven a modernizace vnitrostátních letišť. Níže je uveden výčet vyhlášených grantových programů a kontakt na odbory krajského úřadu, v jejichž gesci budou programy realizovány:

Líbí se nám v knihovně – program na podporu veřejných knihoven v kraji (*odbor kultury a památkové péče, PhDr. Katina Lisá, telefon: 564 602 249, lisa.k@kr-vysocina.cz, Mgr. Lenka Vyhliďalová, telefon: 564 602 260, vyhliďalova.l@kr-vysocina.cz*)

Uzávěrka: 16. 5. 2005

Veřejná letiště 2005 – program na podporu úprav a modernizace veřejných vnitrostátních letišť (*odbor dopravy a silničního hospodářství, Ing. Zdeněk Navrkal, telefon: 564 602 287, navrkal.z@kr-vysocina.cz*)

Uzávěrka: 20. 5. 2005

Výzvy k předkládání projektů a veškeré informace ke grantovým programům včetně formuláře žádosti najdete na internetových stránkách kraje Vysočina www.kr-vysocina.cz nebo na www.fondvysociny.cz.

■ **Dušan Vichr**, odbor regionálního rozvoje, telefon: 564 602 541, e-mail: vichr.d@kr-vysocina.cz

Veřejnosprávní kontroly podle zákona č. 320/2001 Sb.

Rada kraje Vysočina na svém zasedání dne 12. 4. 2005 projednala zprávu o následných veřejnosprávních kontrolách provedených odborem kontroly krajského úřadu v roce 2004.

Na krajském úřadě zajišťují v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“), výkon předběžné a průběžné veřejnosprávní kontroly zaměstnanci, kteří jsou v rámci finančního řízení odpovědní za rozpočet nebo za poskytování veřejné finanční podpory. Odbor kontroly krajského úřadu, konkrétně pracovníci oddělení veřejnosprávní kontroly, nezávisle vykonávají následné veřejnosprávní kontroly.

V roce 2004 provedl odbor kontroly celkem 29 následných veřejnosprávních kontrol na místě u příspěvkových organizací zřizovaných krajem Vysočina, a to v resortech školství, zdravotnictví, sociálních věcí, kultura a doprava. Tyto kontroly byly zaměřeny na dodržování právních předpisů, schválených rozpočtů a pokynů zřizovatele a na ověření údajů o hospodaření s veřejnými prostředky, tj. na věrné zobrazení zdrojů, stavu a pohybu veřejných prostředků (zda tyto údaje odpovídají skutečným rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými-

mi prostředky). Zjišťováno bylo nedodržování některých obecně závazných právních předpisů především v oblasti účetnictví (nesprávné postupy účtování a v některých případech z toho plynoucí ovlivnění hospodářského výsledku, nedostatky v evidenci, ocenění a inventarizaci majetku), dále v oblastech nakládání s majetkem, vnitřního kontrolního systému, odměňování, cestovních náhrad, hospodaření s fondy a vnitřních norem příspěvkových organizací. Na základě zjištěných nedostatků bylo od ředitelů příspěvkových organizací vyžadováno předložení opatření k jejich odstranění.

Kromě kontrol v příspěvkových organizacích bylo odborem kontroly uskutečněno 76 následných kontrol u příjemců finančních podpor z Fondu Vysočiny. Tyto kontroly byly provedeny na vybraném vzorku akcí tak, aby zahrnuly aspoň 10% z celkového ročního objemu poskytnutých podpor. Zaměřeny byly na dodržování podmínek použití podpor a povinností stanovených smlouvami o poskytnutí podpory. Ke kontrole bylo vybráno 11 ukončených grantových programů. Ve třech případech byly zjištěny nedostatky, které byly předány k dalšímu řešení příslušnému garantovi programu. Vykonány byly také dvě kontroly u příjemců veřejné finanč-

ní podpory poskytnuté přímo z rozpočtu kraje.

U soukromých škol a základních škol zřizovaných obcemi bylo v rámci přenesené působnosti kraje provedeno 10 kontrol, z toho v jednom případě na podnět České školní inspekce.

Vzhledem k tomu, že se nás občas zástupci obcí dotazují na způsob provádění těchto kontrol, považujeme za vhodné poskytnout k tématu pár základních informací.

Povinnost vykonávat veřejnosprávní kontroly je dána zákonem. V druhé části zákona je upravena jednak působnost kontrolních orgánů k provádění veřejnosprávních kontrol, jednak jsou zde uvedena procesní pravidla této kontroly. Působnost územních samosprávních celků je stanovena v § 9 zákona. Pro obce to konkrétně znamená, že jsou povinny vykonávat veřejnosprávní kontroly, tj. kontroly hospodaření s veřejnými prostředky, u svých příspěvkových organizací a dále rovněž u žadatelů a příjemců veřejných finančních podpor (dotací, příspěvků) poskytnutých z rozpočtu obce. Zákon rozlišuje veřejnosprávní kontroly předběžné, průběžné a následné. Tyto kontroly mohou být prováděny buď administrativně (na obecním úřadě) z podkladů, které má obec k dispozici, nebo tzv. na místě, čímž je myšleno přímo v příspěvkové organizaci nebo

u žadatele, resp. příjemce veřejné finanční podpory. Pro výkon veřejnosprávní kontroly na místě jsou zákonem stanovena pravidla počínaje § 13, v němž je mj. uvedeno, že průběh této kontroly se řídí především částí třetí zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Výstupem veřejnosprávní kontroly na místě musí být vždy protokol, v němž jsou popsány zjištěné skutečnosti s uvedením nedostatků. Metodický návod, jak postupovat při provádění veřejnosprávních kontrol na místě, je ve formě prezentace k dispozici na internetových stránkách kraje Vysočina v dokumentech odboru kontroly.

Informace o provedených veřejnosprávních kontrolách jsou součástí ročních zpráv o výsledcích finančních kontrol, které jsou všechny obce povinny předkládat kraji v termínu do 15. února každého roku, a to ve struktuře a rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem, vyhláškou č. 416/2004 Sb. Na základě údajů předaných z obcí poté kraje zpracovávají v rámci přenesené působnosti roční zprávy pro Ministerstvo financí ČR.

■ **Michal Ňachaj**, odbor kontroly
telefon: 564 602 810, e-mail: nachaj.m@kr-vysocina.cz

■ **Iva Ďásková**, odbor kontroly
telefon: 564 602 853 e-mail: daskova.i@kr-vysocina.cz

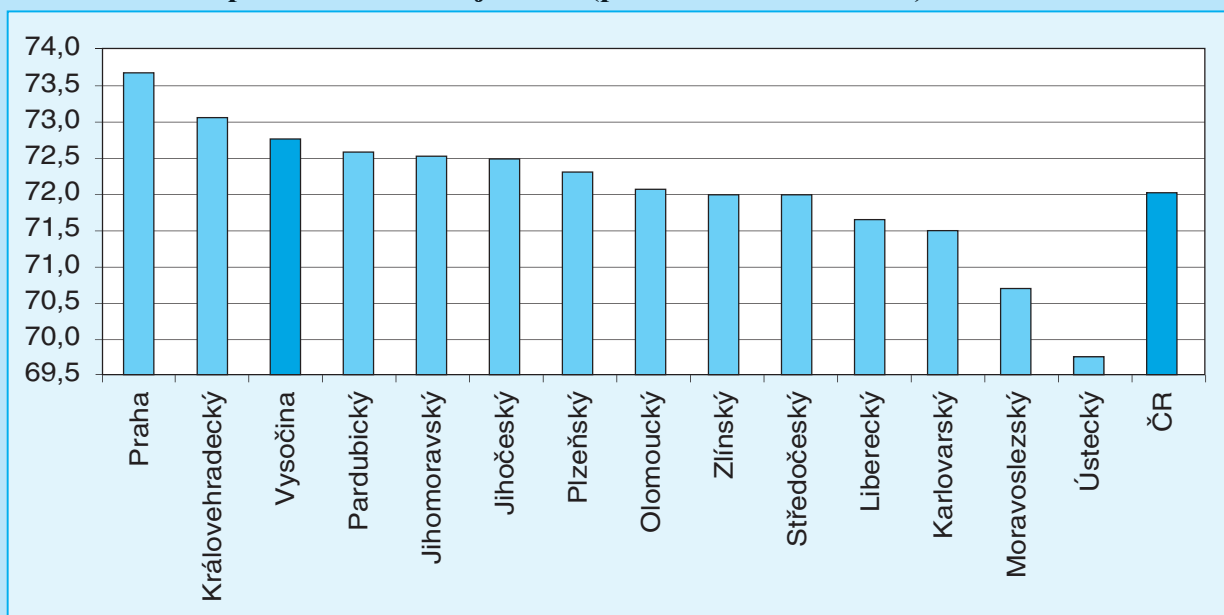
Vysočina v číslech

Lidé na Vysočině se dožívají vysokého věku

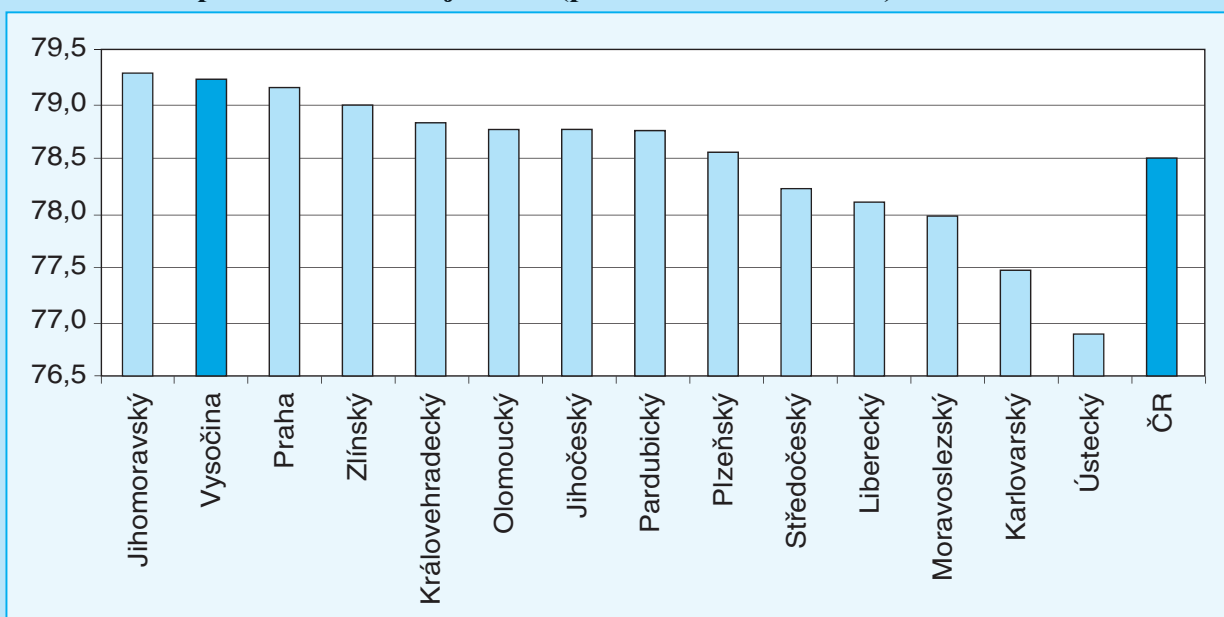
Obyvatelstvo kraje Vysočina má vysokou šanci dožít se vyššího věku, než činí průměr ČR. Chlapci narození v roce 2003 se mají podle statistik dožít v průměru 72,76 let. U dívek je naděje na dožití o 6,5 let vyšší. V mezikrajském srovnání je na tom Vysočina velmi slušně, u mužů je střední délka života, což je tentýž název pro naději na dožití při narození, třetí nejvyšší po Praze a Královéhradeckém kraji. Střední délka života žen na Vysočině je dokonce druhá nejvyšší, pouze Jihomoravský kraj vychází v této statistice lépe.

Poslední data, která srovnávají naději na dožití při narození na úrovni okresů, máme z let 1996–2002. Střední délka života mužů je nejvyšší v okrese Žďár nad Sázavou, který je těsně následován okresem Třebíč. V témže srovnání v případě žen si tyto dva okresy pozice v pomyslném žebříčku vyměnily. Nejnižšího věku v rámci kraje Vysočina se v průměru dožívají muži v okrese Jihlava. Naděje na dožití při narození žen v okrese Pelhřimov je ve srovnání s průměrem České republiky stejná, avšak v rámci kraje je nejnižší. Ostatní srovnání okresů kraje s průměrem ČR vyznívají příznivěji pro Vysočinu.

Naděje na dožití mužů při narození v krajích ČR (průměr let 2002 a 2003)

Naděje na dožití žen při narození v krajích ČR (průměr let 2002 a 2003)

Zdroj dat: Úmrtnostní tabulky za ČR a kraje za rok 2003. ČSÚ Praha, 2004

■ Václav Novák, odbor regionálního rozvoje, telefon: 564 602 542, e-mail: novak.v@kr-vysocina.cz

Knihovny a regionální funkce

Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě zajišťuje a koordinuje plnění regionálních funkcí v kraji Vysočina.

Po přijetí knihovního zákona č. 257/2001 Sb. se krajské knihovny staly ze zákona odpovědné za zabezpečení výkonu regionálních funkcí. Jedná se o služby, které poskytují krajská knihovna nebo jí pověřená knihovna jiným knihovnám v kraji. Vycházejí z účelné dělby práce a koordinace odborných činností knihoven, zaručují dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb všem občanům a přispívají zejména k vyrovnání rozdílů v kvalitě těchto služeb obyvatelům měst a obcí.

Financování bylo zabezpečeno přijetím Programu podpory výkonu regionálních funkcí knihoven vládou dne 16. 1. 2002. Tyto účelově přidělené dotace byly poukazovány krajským knihovnám a pověřeným knihovnám prostřednictvím jejich zřizovatelů.

V návaznosti na knihovní zákon vydalo Ministerstvo kultury České republiky Metodický pokyn k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky.

Standard představuje soubor nároků na způsob a úroveň plnění regionálních funkcí krajskými a pověřenými knihovnami v následujících oblastech:

- poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor
- statistika knihovnických činností
- vzdělávání knihovníků, semináře, porady
- tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce
- pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů
- nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků obce
- servis automatizovaného knihovního systému

V rámci zajištění výkonu regionálních funkcí v kraji Vysočina uzavřela Krajská knihovna Vysočiny v roce 2002 písemné smlouvy o pověření výkonem regionálních funkcí s Městskou knihovnou v Jihlavě, s Městskou knihovnou v Třebíči, s Městskou knihovnou v Pelhřimově a s Knihovnou Matěje Josefa Sychry ve Žďáře nad Sázavou. Pro území okresu Havlíčkův Brod plní okresní regionální funkci přímo Krajská knihovna Vysočiny.

V roce 2004 obsluhovala Krajská knihovna Vysočiny a 4 pověřené knihovny v rámci kraje

Vysočina celkem 33 městských knihoven/místních knihoven s profesionálními pracovníky a 557 knihoven s neprofesionálními pracovníky.

Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě zpracovala Koncepti systému veřejných knihoven v kraji Vysočina a Koncepti výkonu regionálních funkcí v kraji Vysočina v letech 2004–2008, kde prvořadým úkolem je podpora internetizace a automatizace knihoven tak, aby i malé knihovny poskytovaly moderní veřejné služby on-line, zajišťovaly přístup na internet a účinně pomáhaly s informační vzdělaností veřejnosti.

Další prioritou je dostupnost knihovního fondu a opatřením k tomu je nákup nových knih do výměnných fondů. Každá pověřená knihovna vynaložila i v roce 2004 na nákup knihovního fondu minimálně 40% z celkového objemu přidělených finančních prostředků.

Důraz je kladen i na vzdělávání knihovníků (při Krajské knihovně Vysočiny působí vzdělávací centrum) a na plnění vyhlášených standardů regionálních funkcí.

Poskytnutá státní dotace na výkon regionálních funkcí v průběhu 3 let splnila požadované cíle. Zejména malé neprofesionální knihovny zkva-

litnily svým uživatelům poskytované služby. Tomu napomáhá postupná automatizace a internetizace knihoven. Velkým přínosem je nákup nových knih do výměnných fondů, které umožňují zásobovat vesnické knihovny novou, aktuální literaturou. Zlepšila se spolupráce profesionálních knihoven v rámci jednotlivých okresů i kraje. Pravidelné porady a semináře přispěly k postupnému vzdělávání knihovníků v oblasti knihovnické a informační techniky.

Po dobu 3 let zajišťovalo financování Ministerstvo kultury ČR. Na zabezpečení těchto funkcí obdržel kraj Vysočina v roce 2004 dotaci ve výši 9 752 000,- Kč.

24. listopadu 2004 schválili poslanci novelu zákona o rozpočtovém určení daní (a nepřímou novelu knihovního zákona). Z toho vyplývá, že financování Programu podpory regionálních funkcí knihoven je od roku 2005 v kompetenci krajů. Dle důvodové zprávy k zákonu přešlo na kraj Vysočina celkem 10 127 000,- Kč určených na výkon regionálních funkcí.

■ **Irena Císařová**, vedoucí útvaru veřejných knihoven, Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě
telefon: 569 400 491, e-mail: cisarova@kkvysociny.cz

Zlatá jeřabina – cena kraje Vysočina za kulturní počin roku 2004

Rada kraje Vysočina usnesením č. 0383/13/2005/RK ze dne 22. 3. 2005 schválila vyhlášení ceny kraje Vysočina za kulturní počin roku 2004 Zlatá jeřabina. Cílem je poukázat na množství zajímavých kulturních akcí probíhajících v kraji a na péči o jeho bohaté kulturní dědictví. Zlatá jeřabina je zároveň prezentací grantových programů vyhlašovaných na úseku kultury, zejména grantového programu Regionální kultura a Klenotnice Vysočiny, regionálních postupových a národních přehlídek a výsled-

ků obnovy kulturních památek realizované podle Pravidel pro poskytování dotací na obnovu kulturních památek v kraji Vysočina v roce 2004.

Cena kraje Vysočina za kulturní počin roku 2004 byla vyhlášena ve 2 kategoriích: kulturní aktivita a péče o kulturní dědictví. Nominované akce spolu s anketním lístkem byly uveřejněny v Novinách kraje Vysočina a na webových stránkách kraje. O tom, který kulturní počin získá cenu kraje Vysočina za rok 2004, rozhodovali občané svými hlasy od 1. do 30. dub-

na 2005. Hlasování probíhalo formou anketních lístků nebo prostřednictvím internetu z odkazu na hlavní webové stránce kraje Vysočina www.kr-vysocina.cz.

Výsledky ankety budou vyhodnoceny v průběhu května. Ceny kraje Vysočina budou uděleny prvním třem kulturním počinům v každé kategorii, jež získají největší počet hlasů. Slavnostní vyhlášení proběhne 1. června 2005 v prostorách Krajského úřadu kraje Vysočina při příležitosti Dne otevřených dveří sídla kraje Vysočina.

Připraveny jsou další ceny: jeden z odesílatelů anketních lístků získá předplatné na divadelní představení Horáckého divadla Jihlava na sezonu 2005–2006 a další čtyři obdrží publikaci vydanou za podpory grantového programu Edice Vysočiny.

■ **Horymír Kubíček**, odbor kultury a památkové péče
telefon: 564 602 248, e-mail: kubicek.h@kr-vysocina.cz

■ **Jana Kominová**, odbor kultury a památkové péče
telefon: 564 602 295, e-mail: kominova.j@kr-vysocina.cz

Informace

Novinky ve Sbírce zákonů

Označování potravin a tabákových výrobků

V částce 37/2005 Sbírky zákonů vydané dne 21. 3. 2005 byla publikována vyhláška Ministerstva zemědělství č. 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků.

Vyhláška upravuje způsob označování potravin a tabákových výrobků včetně potravin nového typu a geneticky modifikovaných potravin v návaznosti na jejich členění podle druhu, skupiny nebo podskupiny a složení potraviny a způsob označení šarže a druhy potravin, které nemusí být označeny datem minimální trvanlivosti.

Vyhláška je účinná od 21. 3. 2005.

Elektronické komunikace

V částce 43/2005 Sbírky zákonů vydané dne 31. 3. 2005 byl publikován pod č. 127/2005 Sb. zákon o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích).

Zákon upravuje podmínky podnikání a výkon státní správy včetně regulace trhu v oblasti elektronických komunikací. Nevztahuje se na obsah služeb poskytovaných prostřednictvím sítí elektronických komunikací, jako je obsah rozhlasového a televizního vysílání, finančních služeb a některých služeb informační společnosti.

Zákon kromě jiného zavádí přenositelnost telefonních čísel a univerzální službu, jejíž cílem je zajistit pro koncové uživatele

dostupnost veřejných komunikačních sítí a služeb ve stanovené kvalitě. V rámci univerzální služby se upravuje připojení k veřejné telefonní síti a přístup k veřejné telefonní službě, vydávání telefonních seznamů, přístup k telefonním automatům a k číslům tísňového volání atd.

Zákon je účinný od 1. 5. 2005.

Ochrana osobních údajů

Zákon o elektronických komunikacích uvedený výše též transponuje do českého právního řádu Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích). Zákon o elektronických komunikacích tak představuje nepřímou novelu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Zákon stanovuje některé speciální povinnosti podnikatelům poskytujícím veřejně dostupnou službu elektronických komunikací.

Generálně je zakázáno zneužití elektronické adresy odesílatele tak, že použít adresu elektronické pošty pro odeslání zprávy nebo zpráv třetím osobám bez souhlasu držitele této adresy elektronické pošty je zakázáno.

Zákon je účinný od 1. 5. 2005.

■ **Michal Šalomoun**, odbor sekretariátu ředitele a živnostenského úřadu

telefon: 564 602 185, e-mail: salomoun.m@kr-vysocina

Výsledky činnosti veřejných knihoven za rok 2004 v kraji Vysočina

(zpracováno na základě údajů získaných ze statistických výkazů)

Síť veřejných knihoven k 31. 12. 2004 – převzato ze statistického výkazu Kult (MK) 12-01

	krajská knihovna	pověřené knihovny	ostatní profesionální knihovny	neprofesionální knihovny	pobočky
Havl. Brod	1		10	109	15
Jihlava		1	5	77	18
Pelhřimov		1	7	91	0
Třebíč		1	9	138	18
Žďár n. Sáz.		1	4	118	14
celkem	1	4	35	533	65

V kraji Vysočina odevzdalo za rok 2004 tento výkaz celkem **638 knihoven**. Z celkového počtu 65 poboček je 11 poboček profesí obcí, kde není obecní úřad. Služby ve veřejných knihovnách kraje Vysočina zabezpečovalo celkem 208,1 pracovníků. V porovnání s rokem 2003 se počet profesionálních knihovníků zvýšil o 7,6 (3,7%).

Knihovní fond v kraji Vysočina se v porovnání s předchozím rokem zvýšil o 60 670 svazků knih (z toho ostatní dokumenty o 11 610), zvýšil se i odběr periodik v kraji o 748 exemplářů. V roce 2004 se však snížily v celokrajském měřítku finanční prostředky na nákup knihovního fondu o 570 875,- Kč (celkem 15 713 102,- Kč), čímž byl zaznamenán v porovnání s rokem 2003 i menší přírůstek nových knih o 20 995 knihovních jednotek.

Čtenáři a návštěvníci – v kraji Vysočina došlo k nárůstu čtenářů o 1 679 (2,24%), u čtenářů do 15 je nárůst o 1 141 (4,9%), počet návštěvníků se zvýšil o 134 043 (13,3%) v porovnání s rokem 2003.

Čtenáři představují z počtu obyvatel 15 %. V nárůstu počtu čtenářů i návštěvníků se odráží zvýšený zájem veřejnosti o poskytované služby, ve stále větší míře jsou využívány služby internetu.

Nárůst se projevil i v počtu **výpůjček**. V celém kraji Vysočina si čtenáři vypůjčili celkem 4 321 666 knih a periodik, což je nárůst o 360 326 (9%). Na jednoho obyvatele v kraji připadlo 8,5 výpůjček. Zvýšil se i zájem o **meziknihovní výpůjční službu** – u počtu kladně vyřízených požadavků z jiných knihoven je nárůst o 965 v porovnání s rokem 2003 a u počtu kladně vyřízených požadavků zaslaných jiným knihovnám navýšení o 1 410. Mezinárodní meziknihovní výpůjční službu poskytla Městská knihovna v Jihlavě a Krajská knihovna Vysočiny.

Počet vzdělávacích a výchovných kolektivních akcí se v roce 2004 zvýšil o 34, celkem jich bylo realizováno 3 879. V tomto počtu jsou zahrnuty akce pro děti a mládež ve formě knihovnických lekcí, literárních a výtvarných soutěží. Pro dospělé pak besedy s významnými osobnostmi a rovněž různé vzdělávací akce. V Krajské knihovně Vysočiny zaznamenává značný úspěch Univerzita volného času.

Zásluhou grantových programů se zlepšuje i vybavení knihoven informační technikou, a to zejména malých neprofesionálních knihoven.

Výkon regionálních funkcí v kraji Vysočina v roce 2004 – Krajská knihovna Vysočiny koordinovala plnění standardů regionálních funkcí v rámci celého kraje Vysočina. Úzce spolupracovala se čtyřmi pověřenými knihovnami – Městskou knihovnou v Jihlavě, Třebíči, Pelhřimově a Knihovnou Matěje Josefa Sychry ve Žďáře n. Sázavou. Jejich plnění zabezpečovalo v kraji 16,32 pracovníků (přímo v Krajské knihovně Vysočiny 3 metodici a na půl úvazku pracovník zabezpečující vzdělávání). Obsluhováno bylo celkem 600 knihoven (jiný počet než je síť veřejných knihoven, protože ne všechny knihovny uzavřely smlouvu s příslušnou pověřenou knihovnou).

V celokrajském měřítku i v rámci jednotlivých regionů byly standardy regionálních funkcí (uvedené v Metodickém pokynu MK ČR) splněny. V porovnání s rokem 2003 došlo ke značnému nárůstu počtu poskytnutých souborů o 708 (54,5%) a o 30 751 (51,3%) svazků v nich. V některých obsluhovaných knihovnách je výměnný soubor jediným zdrojem nových knih, protože jejich zřizovatelé nemají dostatek finančních prostředků na nákup. Další výraznější nárůst byl zaznamenán v počtu revidovaných k. j. o 63 956 (52,6%). Postupně se tak zkvalitňují kmenové fondy neprofesionálních knihoven, které po rozpadu střediskových systémů zůstaly bez odborné pomoci.

V roce 2004 se zlepšila spolupráce pověřených knihoven se specializovanými knihovnami, zejména muzejními, galerijními a školními.

10. listopadu 2004 se uskutečnila v Krajské knihovně Vysočiny Malá knihovnická slavnost, na které bylo oceněno 15 nejlepších pracujících neprofesionálních knihoven v kraji Vysočina za rok 2004.

Ocenění převzali knihovníci z následujících knihoven: Místní knihovna Dolní Krupá, Místní knihovna Havlíčkova Borová, Místní knihovna Mírovka, Místní knihovna Rohozná, Místní knihovna Střítež, Místní knihovna Zhoř, Místní knihovna Hořepník, Místní knihovna Nový Rychnov, Obecní knihovna Opatov, Obecní knihovna Předín, Obecní knihovna Sedlec, Obecní knihovna Tasov, Obecní knihovna Bory, Místní knihovna Rovečné a Místní knihovna Rozsochy.

■ **Irena Císařová**, vedoucí útvaru veřejných knihoven
Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě, telefon: 569 400 491, e-mail: cisarova@kkvysociny.cz

Přehled plnění standardů regionálních funkcí v jednotlivých regionech (okresech) ke 31. 12. 2004 a porovnání s rokem 2003

Region (okres)	Konzultace	Metodické návštěvy	Soubory	Svazky v souborech	Revize	Revidovaná knihovní jednotka
Havl. Brod	219 (+54)	492 (-39)	753 (+201)	24 508 (-248)	25 (+2)	22 297 (+589)
Jihlava	195 (-13)	146 (-1)	339 (+57)	30 561 (+20 969)	15 (+3)	23 587 (+8 928)
Pelhřimov	301 (+104)	119 (-23)	191	11 388 (+1 404)	18 (-2)	26 252 (+8 677)
Třebíč	257 (+226)	139 (+21)	384 (+266)	13 452 (+8 938)	21 (-4)	47 546 (+16 207)
Žďár n.S.	150 (+65)	45 (+5)	339 (+184)	10 780 (-312)	20 (+9)	65 741 (+29 555)
Celkem	1 122 (+436)	941 (-37)	2 006 (+708)	90 689 (+30 751)	99 (+8)	185 423 (+63 956)

Odbor regionálního rozvoje

Spolupráce kraje s obcemi s rozšířenou působností na administraci Programu obnovy venkova Vysočiny pokračuje

V roce 2004 zajišťoval kraj Vysočina nezbytnou administrativu Programu obnovy venkova Vysočiny za velmi dobré spolupráce s obcemi s rozšířenou působností. Tato spolupráce probíhala na základě uzavřené smlouvy o vzájemné spolupráci. Rada kraje schválila na svém zasedání dne 12. 4. 2005 pokračování součinnosti mezi

obcemi s rozšířenou působností a krajem za účelem zajištění realizace Programu obnovy venkova Vysočiny pro rok 2005. Činnosti, které by měly vykonávat obce s rozšířenou působností, jsou shodné s činnostmi, jež zabezpečovaly i v předchozím roce – především jde o sběr žádostí na rok 2005 (tyto žádosti jsou již vybrány), dále pak o provádění předběžných kontrol, které jsou zaměřeny na prověření skutečností, rozhodujících pro udělení dotace a sběr závěrečných vyhodnocení, jež budou předkládat příjemci dotací.

■ **Dušan Vichr**, odbor regionálního rozvoje
telefon: 564 602 541, e-mail: vichr.d@kr-vysocina.cz